

VÕTA - varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamine

Anne Urbla
Tallinna Tehnikaülikool
vastuvõtu- ja nõustamislituse juhataja
anne.urbia@ttu.ee

TALLINNA TEHNICAÜLIKOOL
TALVINKOOLITUS- JA TÖÖALASE KUTSE- JA TÖÖVALANDUSTE Keskus

Riiklikud regulatsioonid Eestis

- Ülikooliseadus
- Rakenduskõrgkooliseadus
- Kutseõppeasutuse seadus
- Kõrgharidusstandard
- Kutseseadus
- Strateegiad
 - Elukestva õppe strateegia 2005-2008
 - Eesti Kõrgharidusstrateegia 2006-2015

TALLINNA TEHNICAÜLIKOOL
TALVINKOOLITUS- JA TÖÖALASE KUTSE- JA TÖÖVALANDUSTE Keskus

VÕTA eesmärk (KHS)

- suurendada isikute, sh erivajadustega isikute hariduslikku ja tööalast mobiilsust ning avardada elukestva õppe võimalusi;
- võimaldada haridustasemetest koosnevas haridussüsteemis õppimise (formaalharidus), muu organiseeritud õppetegevuse (mitteformaalne haridus) ja erialase töökogemuse kaudu ning igapäevase tegevuse ja vaba aja raames õppimise (informaalne haridus) tulemusi lugeda samaväärseks /.../ vastuvõtutingimuste täitmise või õppekava läbimisel saavutatavate õpiväljunditega;
- võimaldada õppeasutusel paindlikult reageerida tõoturul toimuvatele muutustele ning tööjõuvajaduse muutumisele.

TALLINNA TEHNICAÜLIKOOL
TALVINKOOLITUS- JA TÖÖALASE KUTSE- JA TÖÖVALANDUSTE Keskus

VÕTA võimaldab arvestada:

- varem õppeasutuses sooritatud õpinguid
- täiendkoolituses või iseseisvalt õpitut
- töökogemustest saadud teadmisi ja oskusi

TALLINNA TEHNICAÜLIKOOL
TALVINKOOLITUS- JA TÖÖALASE KUTSE- JA TÖÖVALANDUSTE Keskus

VÕTA-t saab kasutada:

- vastuvõtutingimuste täitmiseks
- poolelijäänud õpingute jätkamisel
- õppekava vahetamisel
- kutse omistamisel
- karjääri planeerimisel

TALLINNA TEHNICAÜLIKOOL
TALVINKOOLITUS- JA TÖÖALASE KUTSE- JA TÖÖVALANDUSTE Keskus

-
- Oluline on kogemusest õpitu, mitte kogemuse olemasolu
 - Kõige olulisem on varem õpitu sisuline sobivus õppekava eesmärkidega!
 - Kogemusliku õppimise võti seisneb võimes oma kogemusi analüüsida

TALLINNA TEHNICAÜLIKOOL
TALVINKOOLITUS- JA TÖÖALASE KUTSE- JA TÖÖVALANDUSTE Keskus

Võimalikud küsimused ja arusaamad

- Mida küsitakse?
- Milline on arusaamine, teadlikkus VÕTA-st:
 - See on midagi, kus mitte millegi eest saab ainepunkte!?!?
 - Teadlik valik, et teadmisi, mis on omandatud väljaspool ülikooli, oleks võimalik arvestada õppekava täitmisel
 - Teatakse ainult võimalust juba sooritatud õppeaineid üle kanda

Kuidas leida VÕTA nõustajad TTÜ-s?

- TTÜ kodulehel esmane info ja kontaktid
- Üleülikooliline VÕTA nõustaja (õppeosakonnas)
- VÕTA nõustaja teaduskonnas/kolledžis

Millega saab nõustaja taotlejale abiks olla:

- taotleja eesmärkide sõnastamisel/täpsustamisel
- VÕTA üldiste põhimõtete selgitamisel
- TTÜs kehtivate reeglite tutvustamisel
- taotlejale VÕTA protsessi, õiguste ja kohustuste selgitamisel
- karjäärinõustaja kontaktide, eneseanalüüsi kursuste infoga
- õppekava leidmisel veebist ning selle tähtsuse teadvustamisel
- tasumääradest informeerimisega tasulise taotluse korral

VÕTA protsess taotlejale

1. Eneseanalüüs
2. VÕTA reeglid ja protsess
3. Taotluse koostamine ja esitamine sh tõendusmaterjali kogumine
4. Taotluse hindamine
5. Otsus ja tagasiside
6. Vaidlustamine

1. Eneseanalüüs

Tegevus	Mida ma tegin lõpptulemuse saavutamiseks	Kasutatud teadmised ja oskused	Mida ma õppisin
Ülevaatliku artikli kirjutamine täiskasvanute koolitusvõimalustest	Töötasin läbi vastavasialise õigusloome, täiskasvanuharidust puudutavad varasemad artiklid, kommunikatsiooniteooriad ja kaardistasin erinevad täiskasvanukoolitust pakkuvad asutused.	Arvuti Kasutamise oskus. Kirjalik väljendusoskus. Analüüsioskus.	Oskan materjali koguda, analüüsida ja üldistada, kasutada kaasageid infotehnoloogilisi vahendeid, artiklit kirjutada, tuginedes teoreetilistele teadmistele.

2.1. VÕTA reeglid

TTÜ õigusaktid:

- Õppekorralduse eeskiri
- Eelnevate õpitulemuste ja erialase töökogemuse arvestamise tingimused ja kord

2.2 VÕTA protsess TTÜ-s

- Taotluse koostamine
- Taotluse ja tõendusmaterjali esitamine deканаati
- Kui taotlemine on taotlejale tasuta esitatakse taotlejale arve ja taotlus vaadatakse läbi peale arve tasumist
- Kui taotleja soovib taotluse läbivaatamist enne punase joone päeva, peab ta taotluse esitama hiljemalt semestri eelnädala esimeseks päevaks
- Taotluse hindamine
- Hindamisotsus tehakse üldjuhul kahe nädala jooksul
- Positiivse otsuse puhul vormistatakse otsuse alusel ülekandelehed (üliõpilase puhul) või edastatakse otsus taotlejale, võimalusega see edaspidi märgitud koodiga õppekava kehtivuse ajal ülekandeleheks vormistada

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL
TALINN UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

3.1. Taotluse koostamisel on olulisteks aspektideks:

- Tegemist peab olema taotleja enda sooritatud töödega ja omandatud teadmiste/oskustega
- Omandatud teadmised/oskused peavad vastama nõutud tasemele
- Vahe teoreetiliste teadmiste ja praktiliste oskuste vahel peab olema selge
- Omandatu peab olema nõ ajakohane
- Esitatav tõendusmaterjal peab olema asjassepuutuv ja otseselt seotud taotletava arvestamisega (õppekavaga)

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL
TALINN UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

3.2. Taotluse esitamisel lisatakse alusdokumendid

Näiteks:

- akadeemiline õiend/õpisoorituste tõend
- diplom
- täiendkoolituse tunnistus
- üliõpilasvahetuse leping
- ametikirjeldus
- CV, laiendatud CV/portfoolio
- praktika aruanne
- ainekava/õppeaine programm

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL
TALINN UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

4.-6. Taotluse hindamine/ Otsus/ Vaidlustamine

- Hindajaks on TTÜs õppekavakomisjon
- Hindamiskomisjon võib vajadusel küsida taotlejalt täiendavaid dokumente, läbi viia vestluse/intervjuu, testid vmt
- Hindamisotsus
- Otsuse edastamine taotlejale (vajadusel põhjendamine)
- Otsuse vaidlustamine toimub vastavalt üldisele vaidlustamise korrale

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL
TALINN UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

Varasemate õpisoorituste hindamisest

- Varasema õppeaine maht võib olla erinev õppekavas oleva aine mahust
- Kui moodulis jääb varasemate soorituste arvestamise käigus ainepunkte puudu, on komisjonil õigus määrata puuduvas mahus sooritusi etteantud valikust
- Võimalik on soorituste arvestamine erinevate haridustasemetel vahel
- Soorituse aegunuks lugemine peab olema põhjendatud

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL
TALINN UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

Töökogemuse hindamisel

- Vajalik töökogemuse kirjeldus, kust selgub, mida on töökogemusest õpitud
- Töökogemusest õpitu peab vastama õppekavas kirjeldatud õpiväljunditele
- Tõestusmaterjalide hulgas võib lähtuvalt spetsiifikast olla olulisel kohal näiteks tehtud tööde mapp
- Tõestusmaterjalile lisaks viiakse tavaliselt läbi intervjuu (vestlus)
- Hindamiskomisjon võib otsustada määrata lisaks praktilise töö või testi sooritamise

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL
TALINN UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

Vastavustabel

- Vastavustabel on abiks nii taotlejale kui hindajale (keerulisematel juhtudel), kuna:
 - ühte õppeainet võib asendada osaliselt tasemeõpe, osaliselt täiendõpe ja osaliselt töökogemus;
 - sama tasemeõppe aine, täiendõpe või töökogemus võib asendada mitut õppeainet

Vastavustabel (näide)

Aine nimetus/ kood *	Ainepunktide arv (EAP Euroopa ainepunkt)	Millega asendatakse õppeainet **: 1 Õpisooritud 2 Täiendkoolitus/ 3 Töökogemus	EAP/maht tundides
Kaasagne füüsika YFT8200	4 EAP	1 'Tahke keha füüsika' 'Valitud peatükke optikast'	kokku 3 EAP
		2	
		3 Töökogemus	1 EAP
Suhtlemispähhooloogia HHP8201	4 EAP	1	
		2 Täiendkoolitus 'Suhtlemispähhooloogia'	2 EAP
		3 Töökogemus	2 EAP
		1	
		2	
		3	

Tasemeõppe soorituste taotlusvorm

SOORITATUD ÕPPEAINED (täidetakse alusdokumendi põhjal)			OTSUS: kanda üle õppeained (täidab õppekavakomisjon)				Aine kood
Õppeaine nimetus eesti ja inglise keeles	Maht (tunnid /AP)	Kood	Maht (TTÜ AP-des) *	Arvestus või ähne (TTÜ sisetestimis) *	Moodul, K/V	Asendab õppekava õppeainet (kood)**	TTÜ-s
Spektroskoopia	54 t						
Spectroscopy							
Tahke keha füüsika	36 t						
Solid state physics							

Täiendõppe taotlusvorm

Täiendõppe sooritatud Koolituskeskus
 Address: Kaare 59
 Toimumise ajavahemik:
 19.09. - 17.12.2007

SOORITATUD TÄIENDÕPE (Täidetakse alusdokumendi põhjal)			OTSUS: kanda üle (täidab õppekavakomisjon)				Ainekood TTÜ-s
Täiendõppeaine või täiendõppekava (täiendõppe sisu) nimetus eesti ja inglise keeles	Õppejõu nimi	Kood (olemasolul)	Maht (TTÜ EAP-des)	Arvestus või ähne (TTÜ sisetestimis)	Moodul K/V	Asendab õppekava õppeainet (kood)*	
Grupitöö meetodid ja koolitaja oskused Methods of group work and trainer's skills	T.Salu						

Töökogemuse kirjeldus

Asutuse nimi eesti ja inglise keeles	Asutuse aadress ja töötamise aeg	Amet	Tööülesanded *(kõigelaadsete stu, kohustused, oskused)	Töökogemuse sisu **(sõnastage lühidalt töökogemuse sisu-peakirgi)
Eesti Laborite Keskus	Tuule 18 2002-2008	Assessor	Laborite akrediteerimine. Analüüsimetoodikate ISO standardile vastavuse kontroll. Suhtlus töötajatega puuduste väljaselgitamiseks. Analüüsimetoodite statistiline töötlus.	Laborite akrediteerimine. Suhtlemiskogemus
OÜ BioKem	Saare 4 1998-2007	Ekspert	Ensüümide preparatiivne kromatograafia. Ensüümide analüüsimetoodikate ja aktiivsuse määramise omandamine.	Ensüümianalüüs

Piirangud

- Bakalaureuse(rakendus)kõrgharidus) - ja magistriõppes kogutud AP-de summa peab olema vähemalt 200 (EAP puhul siis vastavalt 300)
- Lõputöö kaitsmist või lõpueksami sooritamist ei saa üle arvestada VÕTA-t kasutades
- VÕTA-t ei saa kasutada sisseastumisel (kui eelnev haridustase ei ole lõpetatud)
- Aine sisulise aegumise korral on teaduskonnal õigus kehtestada piirangud VÕTA kasutamisel

Kokkuvõtteks

- VÕTA ei ole eesmärk omaette, vaid üks võimalus oma teadmisi-oskusi õppekava täitmisel kasutada
- VÕTA taotlemine on aja- ja töömahukas ning taotleja peab oskama õpitut analüüsida
- Taotleja peab tundma hästi õppekava, millel ta õpib või soovib õppida
- Kui õppeaine üks osa arvestatakse varasemate õpingute või kogemusest õpitu baasil, siis seda nimetatakse kokkuleppeks õppejõuga, mitte VÕTA-ks
- Kui varem õpitu ei sobi hetkel antud õppekava täitmiseks, siis sellest pole midagi – võib-olla teine kord!